



A büzzel kapcsolatos ügyek tapasztalatai a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa gyakorlatának tükrében

dr. Mohos Edit
JNO, Jogi Főosztály
jogi referens

Országgyűlési Biztosok Hivatala
Budapest, 2010. október 4.



I. A jövő nemzedékek országgyűlési biztosához érkező levegővédelmi tárgyú panaszok köre

II. A bűzkibocsátás szabályozására vonatkozó jogi eszközök rendszere

III. Közigazgatási jog lehetőségei

1. Hatályos 21/2001. Kr. szabályozás, illetve az ennek kapcsán felmerülő kérdések

2. Az új levegővédelmi rendelet újdonságai a bűz vonatkozásában

3. Elérhető legjobb technika és a bűz

IV. A polgári jog lehetőségei a bűzzel kapcsolatos jogviták esetében

V. Esettanulmány



I. A jövő nemzedékek országgyűlési biztosához érkező levegővédelmi tárgyú panaszok

Levegővédelmi tárgyú panaszok köre:

1. Bűzkibocsátással kapcsolatos panaszok
 - kisebb szomszédjogi jellegű ügyek (húsfüstölő, állattartás, étterem)
 - nagy hatással járó létesítmények kapcsán felmerülő bűzpanaszok
2. Szmog rendeletekkel kapcsolatos eljárások



A bűzzel kapcsolatos jogi szabályozás rendszere

1. Közigazgatási jogi eszközök

- általános levegővédelmi szabályok: 21/2001. Krendelet
- egyes tevékenységekre vonatkozó speciális szabályok
- építésügyi és településrendezés szabályok

2. A polgári jogi eszközök

- Szomszédjogi szabályok (Ptk. 100. §)
- Birtokvédelem (Ptk. 188. §)



Polgári jogi eszközök a bűzzel kapcsolatos jogviták rendezésére

1. Birtokvédelem Ptk. 188. §
birtoklásban való zavarás esetén
2. Szomszédjogi szabályok Ptk. 100. §
szükségtelen zavarás
3. Közös vizsgálendő kérdés: zavarás megvalósulása



Közigazgatási jog eszközei a 21/2001-es Kr. alapján:

Lr. 5. § (1) Általános szabály: abszolút tilalom a bűzzel való terhelésre.

Lr. 14. § : lakosságot zavaró bűz megakadályozása az elérhető legjobb technika alkalmazásával

Lr. 23. § (5) e) : alkalmazandó szankciók köre: levegővédelmi bírság, intézkedési tervre kötelezés



A hatályos 21/2001. Kr. alkalmazása kapcsán felmerülő kérdések:

- Bűz fogalma
- Lakosságot zavaró bűz megállapításának a nehézsége
- Megállapított bűz kibocsátás esetén a hatóság számára fennálló és ténylegesen gyakorolt intézkedési lehetőségek: 14. § és 23. § (5) bek. közötti ellentmondás



Az új levegővédelmi jogszabálytervezet által a bűz tekintetében hozott változások:

- egyértelműsítés: „lakosságot zavaró bűz” az általános tiltó norma esetén is
- védelmi övezet a bűzzel járó EKHE, vagy KHV kötelees tevékenységek esetén
- az elérhető legjobb technika szerepe
- fennmaradó ellentmondás a diszpozíció és az alkalmazandó szankciók között



Elérhető legjobb technika és a bűz kérdése

21/2001. Kr. 14. § és az új levegővédelmi rendeletervezet is kitüntetett szerepet szán az elérhető legjobb technikának (BAT):

- elérhető legjobb technika fogalma
- elérhető legjobb technika értelmezési nehézségei
- a BAT és a bűz közötti összefüggés





BAT és a bűz összefüggése az európai jogszabályok tükrében

BAT és az európai 96/61 EK irányelv (IPPC irányelv)

- IPPC irányelv célkitűzése (3. cikk) a környezetszennyezés megelőzése az elérhető legjobb technika alkalmazása révén,
- figyelembe véve, hogy a környezetszennyezés fogalma (2. cikk), magában foglalja azokat a kibocsátásokat is, amelyek akadályozzák vagy zavarják a környezet élvezetét, vagy annak más jogszerű használatát



- Európai jogi szabályozás rendszerében egyértelmű, hogy egy IPPC létesítmény esetén kellemetlen zavaró szaghatás által okozott környezetszennyezés megelőzése az engedélyezés során vizsgált szempont.





BAT és a bűz kapcsolata

Értelmezési példa Nagy Britanniából: az angol környezetvédelmi ügynökség (Environment Agency for England and Wales) által a bűzkibocsátás vonatkozásában kiadott iránymutatás (IPPC H4, Horizontal Guidance for Odour, 2002)

- kiinduló pont: egy IPPC engedélyezés esetében vizsgálni kell a tervezett létesítmény bűzkibocsátását
- Bűszennyezés: a kellemetlen szaghatás következtében szükségtelen zavarás („no reasonable cause for annoyance”) következik be
- BAT célja: a kellemetlen szag kibocsátását olyan szint alatt kell tartani, hogy az ne okozzon szükségtelen zavarást,



BÉM Zrt. és a bűzkibocsátás

Alapszituáció:

veszélyes és nem veszélyes hulladékok felhasználásával vasérc zsugorítvány gyártását végző gyár, amely tevékenységével kapcsolatban évek óta bűzpanaszok jelentkeznek.





BÉM Zrt. füstkibocsátása



Bírósági eljárások:

1. Közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata
2. Polgári jogi kereset: Kvtv. 99. § (2) alapján a tevékenység gyakorlásától való eltiltás iránt



Közigazgatási perben felmerülő vitás kérdések:

- Elérhető legjobb technika tekintetében:
BAT-nak megfelelés a füstgáz lecsapódás és a bűzhatás kapcsán
- Bűz fogalma tekintetében: bűz vagy szaghatás



Polgári jogi per:

- Első fokú ítélet: tevékenység megtiltása a 21/2001. Kr. 5. § alapján
- Másodfokú jogerős ítélet: tevékenység megtiltása Ptk. 100. § alapján, mivel a BÉM tevékenysége szükségtelen zavarást valósít meg





Köszönöm a figyelmet!

E-mail: mohos [@obh.hu](mailto:mohos@obh.hu)

Telefon: 475-7345

